

Asia: VN/10302/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdyn yleissopimuksen (Ottawan sopimus) irtisanomiseksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

UPSEERILIITON LAUSUNTO OTTAWAN SOPIMUKSEN IRTISANOMISEKSI JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Ulkoministeriö on pyytänyt Upseeriliiton lausuntoa pyytää aiheesta: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdyn yleissopimuksen (Ottawan sopimus) irtisanomiseksi ja siihen liittyviksi laeiksi.

Upseeriliiton mielestä Ottawan sopimuksesta eroon pääseminen on tärkeitä. Upseeriliitto vastusti sopimusta vuonna 2011. Lausunnossa puolustusvaliokunnalle 21.9.2011 toimme esille sen, että

- jalkaväkimiinat ovat omaa maataan mahdollista hyökkäystä vastaan puolustavalle Suomelle erittäin kustannustehokas ase
- jalkaväkimiinojen käyttö on Suomessa hyvin koulutettua ja hallittua.
- Upseeriliiton jäsenkyselyssä 86 % vastaajista katsoi Ottawan sopimuksen heikentävän Puolustusvoimien kykyä puolustaa koko valtakuntaa.

Keskustelussa Ottawan sopimuksesta irtautumisessa on syytä nostaa esille ensiksi taktiikka ja tekniikka. Vanhat, aikaisemmin käytössä olleet sakara- ja putkimiinat eivät ole kovin tehokkaita verrattuna esimerkiksi nykyaikaisempaan viuhkamiinaan/viuhkapanokseen. Sopimuksen ongelmana on tähysteisyys. Nykyaikaisten miinojen käytölle muun muassa ansoitettuna on tarvetta. Käsikranaatteja voitaisiin myös käyttää ansoittamiseen niin sanotuilla nollasytyttimillä kuten Yhdysvallat tekevät.

Jalkaväkimiinat ovat helppo, halpa ja nopea suorituskyky. Sopimuksen irtautumisella saavutetaan olemassa olevien välineiden parempi ja tehokkaampi käyttö. Itsetuhoutuvuutta ei kannata haikailla miinojen keskustelussa, koska sitä suorituskykyä ei käytetä muidenkaan maiden asevoimissa.

Toinen tärkeä asia on lainsäädäntö. Rikoslain 11 luvussa (11.4.2008/212) käsitellään jalkaväkimiinakieltoa varsin tiukasti.

Sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan

7 a § (22.12.2011/1466)

Jalkaväkimiinakiellon rikkominen

Joka jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdyn yleissopimuksen (SopS 13/2012) vastaisesti

1)muuten kuin 5–7 §:ssä tarkoitetulla tavalla käyttää jalkaväkimiinoja tai

2)kehittää, tuottaa, muutoin hankkii, varastoi, pitää hallussaan, luovuttaa taikka vie maasta tai tuo maahan jalkaväkimiinoja,

on tuomittava jalkaväkimiinakiellon rikkomisesta vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi.

Tämän perusteella Puolustusvoimat ei voi valmistella ja suunnitella niiden käyttöä. Ammattisotilaat eivät voi käytännössä edes keskustella jalkaväkimiinoista. Ottawan sopimuksen irtautumisen lisäksi on saatava lakimuutokset käyntiin ensi tilassa, jotta jalkaväkimiinojen käyttöä voidaan taas suunnitella ja kehittää.

Puheenjohtaja Ville Viita

Edunvalvontapäällikkö Mika Ylönen

Viita Ville
Upseeriliitto ry.